

STANOVISKO UZS ČR

knávrhu zákona, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

---

K bodu 20

Navrhujeme z § 26 vypustit nově navrhovaný odst. 6.

Odůvodnění:

Vzhledem k tomu, že hlavním principem navrhované právní úpravy související s transpozicí nařízení o úředních kontrolách má být uložení oznamovací povinnosti týkající se zahájení, změny nebo ukončení činnosti výrobcům, distributorům a dovozcům materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami, považujeme za zcela neakceptovatelné, aby tato povinnost byla rozšířena i na subjekty uvedené v nově navrhovaném odstavci 6 tedy v podstatě všechny provozovatele potravinářských podniků.

Jde o evropskou legislativu nevyžadovanou povinnost, kterou vnímáme jako zcela nadbytečnou. Jednalo by se o další hlášení, které podnikatelé musí provádět a které dle nás postrádá zcela na významu. Pracuje-li podnikatel s potravinami, musí tuto skutečnost hlásit odpovídajícím dozorovým orgánům – Státní zemědělské a potravinářské inspekci, popř. Státní veterinární správě. To, že k takovéto činnosti bude potřebovat nůž či další předměty běžného užívání, je přeci zcela evidentní. Proto považujeme nově navrhovanou povinnost hlásit tuto skutečnost ještě orgánům veřejného zdraví za zcela nepřijatelnou.

Tato připomínka je zásadní.

K bodu 44 – rozšíření očkování jako podmínky přijetí na všechna zařízení poskytující péči o děti ve věku před nástupem do povinné školní docházky

Navrhujeme, aby opatření bylo z návrhu zákona bez náhrady vypuštěno.

- Opatření je v rozporu s ústavním pořádkem České republiky, jmenovitě s právem na vzdělání zakotveným Listinou základních práv a svobod.
- Je zcela nedostatečně odůvodněn jak účel, tak dopady opatření.
- Reálným dopadem opatření by bylo snížení proočkovanosti, menší zapojení rodičů po rodičovské dovolené do pracovního života a přesun neočkovaných dětí do nelegálních zařízení péče o dítě.

Opatření je předně v rozporu s ústavním pořádkem České republiky, jelikož nedůvodně upírá přístup k dosud dostupným zařízením péče o dítě těm dětem, které se z různých legitimních důvodů nemohou podrobit očkování. Navrhované omezení práva na vzdělání ve prospěch „srovnání povinností pro všechny

poskytovatele služby péče o dítě“ nemá nejmenší šanci na úspěch v testu proporcionality prováděném Ústavním soudem. Patrně by neuspělo ani v jednom z kritérií, tedy vhodnosti, potřebnosti a poměrování, a bylo by v případě ústavní stížnosti nevyhnutelně zrušeno. Pravděpodobnost takové stížnosti je přitom velmi vysoká. Už současný právní stav vzniklý zavedeným povinného předškolního vzdělávání zakládá dle názorů některých odborníků neopodstatněnou nerovnost v právech v přístupu ke vzdělání a hrozí tedy, že by zároveň s navrhovaným opatřením byla zrušena i další ustanovení zákona.

Opatření je dále zcela nedostatečně odůvodněno. Obecná část jej úplně pomíjí, argumentace částí zvláštní je jen velmi vágní. Jako účel proklamuje pouze normalizaci povinností pro všechny poskytovatele služeb, aniž by jej dále vysvětlovala. Nejsou popsány ekonomické dopady, především na základní ekonomickou jednotku – rodinu. Pominuty jsou dopady na rovnost mužů a žen. Změna by přitom měla významný dopad na nezanedbatelné množství rodin a sladování rodinného a pracovního života především matek, přecházejících od mateřství na plný úvazek k ekonomické činnosti.

Jedná se především o rodiny, které mají v péči děti se zdravotními problémy. Vzhledem k tomu, že za daného společensko-právního stavu je velmi obtížné získat i v oprávněných případech potvrzení o kontraindikaci, neměly by tyto děti možnost navštěvovat jakékoli, byť soukromé, zařízení péče o dítě. Dále se jedná o rodiny, jejichž děti sice byly očkované, ale podle jiného schématu, než vyžaduje česká legislativa. Nemalou část dotčených rodin pak tvoří rodiny, které ve vztahu k očkování dětí uplatnily výhradu svědomí. V souhrnu se může jednat řádově o desítky tisíc rodin, které budou tímto opatřením dotčeny.

Předkladatel se přitom vůbec nezabýval ani tím, jaký dopad bude opatření mít na jejich chování. Předpokládal nejspíše, že nedostupností zařízení poskytující péči o dítě bude motivovat rodiče váhající se splněním očkovací povinnosti k tomu, aby své děti přece jen očkovali. Je přitom důvodné se domnívat, že účinek bude přesně opačný.

Jak již bylo z různých stran mnohokrát zopakováno ve veřejné debatě, nástrojem vhodným pro zvýšení proočkovanosti není represe, ale lepší komunikace odpovědných osob (lékařů, ministerstva, SÚKL) a odstranění zjevných rozporů současné úpravy (např. očkování novorozenců proti Hepatitidě B, kterou se dítě prakticky nemá šanci nakazit, nebo nemožnost neočkovaných školáků účastnit se se spolužáky školy v přírodě). Některými z pozitivních kroků, které již ministerstvo tímto směrem podniklo, byla změna očkovacího schématu hexavakcíny nebo příprava zákona o odškodnění újmy způsobené povinným očkováním. Z hlediska ekonomické analýzy práva je žádoucí pokračovat právě takovýmto postupem, tedy revizí stávající legislativy na základě připomínek jejích kritiků a postupným odstraňováním nedůvěry vůči institutu očkování racionalizací související legislativy.

Navrhovaný postup směrem k represi naopak povede k ještě větší nedůvěře příjemců normy vůči očkování, ke snížení proočkování a v tomto konkrétním případě pak také k přesunu od zákonně provozovaných zařízení poskytujících péči o dítě k zařízením nikterak nevidovaným, nacházejícím se v šedé zóně, popř. k preferenci k setrvávání v domácnosti, namísto ekonomické činnosti.

Tato připomínka je zásadní.

K bodu 44 – omezení oprávnění vydávat potvrzení o kontraindikaci na pediatri

Navrhujeme, aby opatření bylo z návrhu zákona bez náhrady vypuštěno.

- Cíl opatření je nejasný, opatření je zcela nedostatečně odůvodněno.
- Pediatri nejsou odbornými specialisty na kontraindikace k očkování, těmi jsou imunologové; specialisty na konkrétní poruchy pak obvykle neurologové a další odborníci.
- Přenesení odpovědnosti za rozhodnutí o trvalé kontraindikaci ze specialisty, který jej diagnostikoval, na pediatra, který nemá odbornost kontraindikaci posoudit, klade na pediatri nepřiměřenou odpovědnost.

Záměr předkladatele je i u tohoto opatření velmi nejasný. Důvodová zpráva pouze uvádí, že „z výkonu SZD OOVZ vyplývá, že je nutné [opatření provést] s ohledem na předkládání neobjektivních skutečností lékaři jiných oborů.“ Tato skutečnost není podložena žádnými údaji a aktuální zprávy OOVZ nejsou na webu předkladatele dostupné. Předkladatel přitom jinými slovy říká, že lékaři jiných oborů lžou, což je tvrzení poměrně závažné. Aby samo mohlo být považováno za objektivní a mohlo tak být podkladem tak důležitého materiálu, jako je návrh zákona, bylo by záhodno, aby bylo podloženo faktickými údaji.

Pediatri přitom nejsou odbornými specialisty na očkování a jeho trvalé kontraindikace. Pokud mají podezření na konkrétní kontraindikace, nutně pacienta posílají k odborníkovi, typicky imunologovi či neurologovi. Jen ten je schopen z hlediska své odbornosti kontraindikaci řádně diagnostikovat a potvrdit či vyvrátit její trvalost. Je absurdní, že by závěr jeho, odborníka, měl být přezkoumáván generálním praktikem, pediatrem, který nemá odbornost kontraindikaci posoudit.

Přenesení odpovědnosti za rozhodnutí o trvalé kontraindikaci ze specialisty na pediatra klade na pediatri nepřiměřenou odpovědnost. Jejím důsledkem by bylo nevyhnutelně to, že by pediatri raději zcela odmítali potvrzení o kontraindikaci vydávat, aby se případné odpovědnosti vyhnuli.

Tato připomínka je zásadní.

K bodu 43

Navrhujeme, aby toto opatření bylo z návrhu zákona bez náhrady vypuštěno.

Platí obdobně to, co bylo uvedeno výše. Poskytovatelem, který má vydat potvrzení, musí z hlediska odbornosti a odpovědnosti být ten poskytovatel, který provedl a vyhodnotil vyšetření imunity, resp. kontraindikace, nikoli poskytovatel jiný, který nemá příslušnou odbornost.

Tato připomínka je zásadní.

K bodu 100

Navrhujeme, aby uvedené opatření bylo z návrhu zákona vypuštěno.

Důvodová zpráva opomíjí, že do § 94 odst. 4 byl zařazen odkaz na § 84 odst. 1 písm. b). Tím by bylo nově umožněno bez předchozího správního řízení pozastavit výkon činnosti dotčené osoby. Jelikož pozastavení činnosti je silným zásahem do práv dotčené osoby, nejeví se spravedlivým upřít jí práva, které jí jako účastníkovi řízení nabízí správní řád.

Tato připomínka je zásadní

Kontaktní osoba:

Mgr. Jakub Machytka

e-mail: legislativa@uzs.cz

tel.: 727 956 059